

Sygn. akt II CSK 114/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w P.
przy uczestnictwie E. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
w P., M. B. , F. B., D. C.,
J. C., W. J., M. J., M. Z., D. Z., M. R., M. R. i K. C.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 21 października 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania M. B.
i F. B.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Szczecinie
z dnia 24 czerwca 2014 r., sygn. akt II Ca 1350/12,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i oddala
wnioski E. Spółki Akcyjnej w P. oraz E. Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P. o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, a jej rolą nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających ewentualne uchybienia. Skarga kasacyjna służy ochronie interesu publicznego; umożliwia zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wnoszenie przez Sąd Najwyższy wkładu w rozwój nauki prawa. Takie ukształtowanie przez ustawodawcę skargi kasacyjnej powoduje konieczność poddania jej kontroli wstępnej pod kątem spełniania kryteriów warunkujących merytoryczne rozpoznanie.

Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący wykaże przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c., a mianowicie, że: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Pełnomocnik skarżących wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania podnosząc, że w sprawie zachodzą dwa istotne zagadnienie prawne, pierwsze - dotyczące możliwości ograniczenia konstytucyjnego prawa własności przez instytucje nieprzewidziane ustawowo, drugie - sformułowane jako pytanie: czy fakt, że przedsiębiorstwo energetyczne wybudowało urządzenia energetyczne bez uzyskania pozwolenia na budowę i bez zgody użytkowników gruntu nie świadczy o pozostawieniu przedsiębiorstwa w złej wierze w dacie obejmowania służebności w posiadanie?

Pełnomocnik podniósł również, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; przepisów tych jednak nie wskazał.

Stosownie do ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, istotnym zagadnieniem prawnym jest taki problem jurydyczny, który ma znaczenie dla rozwoju prawa lub stanowi precedens dla rozstrzygnięcia podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04 nie publ.). Powołanie się przez skarżącego na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało. Skarżący powinien też wykazać, że ma ono ważne znaczenie dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07 – nie publ. oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 – 16, poz. 243). Ponadto prawidłowo wyartykułowane zagadnienie musi być sformułowane w sposób ogólny w tym sensie, że nie może chodzić w nim o sposób rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2004 r., II CZ 94/04, nie publ.).

Wniosek skarżącego nie zawiera takiego wyводу. Pytanie pierwsze opiera się na założeniu, że w rozpoznawanej sprawie doszło do niekonstytucyjnego, retroaktywnego działania przepisów kodeksu cywilnego. W uzasadnieniu wniosku nie przeprowadzono jednak wyводу usprawiedliwiającego to przekonanie.

Pytanie drugie w istocie zmierza do polemiki z ustaleniami faktycznymi przyjętymi za podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Z tych względów przedstawione zagadnienia nie są zagadnieniami prawnymi w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżący nie wykazał bowiem, że mają one poważny, uniwersalny i istotny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostały dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd

Najwyższy, a ich rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury.

Sąd Najwyższy oddalił wnioski pełnomocnika wnioskodawcy E. S.A. z siedzibą w P. i pełnomocnika uczestnika E. Sp. z o.o. z siedzibą w P. o zasądzenie na rzecz ich mocodawców kosztów postępowania kasacyjnego, gdyż nie dostrzegli oni możliwości odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania i wnieśli o jej oddalenie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2014 r., II CSK 77/14, nie publ.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).